

Veri: Kapsam, Dönemsellik ve Zamanlılık

Kapsam karakteristikleri

Çalışmanın amacı:

Korunan Alan İstatistiklerinin üretim amacı, doğa koruma faaliyetlerinde korunan alan istatistikleri ile korunan alanlarda ve dışında yaşamını sürdüren biyolojik çeşitliliğin, yaban hayatın ve özellikle nesli tehlikede olan canlılara ait istatistikler üretilerek çevrenin, yaban hayatının, nesli yok olma tehlikesi altında olan canlıların belirlenerek, korunması ile ilgili gerekli tedbirlerin alınması, etkin yönetim programlarının uygulanması ve izlenmesi gibi konularda gerekli politika ve stratejilerin geliştirilmesinde karar alıcılara destek sağlamak, bunun yanı sıra ilgili kamu-kurum ve kuruluşlar, sivil toplum kuruluşları, araştırmacılar, ilgili tüm paydaşların bu alandaki veri ihtiyacını karşılamaktır.

Verinin tanımı:

Korunan Alan İstatistikleri; korunan alan tanımı kapsamında yer alan alanlar ile ilgili istatistiki verilerden oluşur. Korunan Alanlar; milli park, tabiat parkı, tabiatı koruma alanı, tabiat anıtı, yaban hayatı geliştirme sahası, sulak alan (ulusal öneme haiz sulak alan, mahalli öneme haiz sulak alan, Ramsar alanları), muhafaza ormanı, gen koruma ormanı, tohum meşçeresi, tohum bahçesi ve şehir (kent) ormanlarına ait istatistiki veriler tablo halinde verilmektedir.

İstatistiki kavramlar ve tanımlar:

Korunan Alan İstatistikleri: Korunan alan verilerinin yer aldığı istatistiklerdir.

Korunan Alan: Ekosistem hizmetlerinin ve kültürel değerlerin, tabiatla birlikte uzun vadeli korunması ve devamlılığın sağlanması amacıyla mevzuatla tanımlanan ve yönetilen coğrafi bir alandır.

Milli Park: Bilimsel ve estetik bakımından, milli ve milletlerarası ender bulunan tabii ve kültürel kaynak değerleri ile koruma, dinlenme ve turizm alanlarına sahip tabiat parçaları.

Tabiat Parkı: Bitki örtüsü ve yaban hayatı özelliğine sahip, manzara bütünlüğü içinde halkın dinlenme ve eğlenmesine uygun tabiat parçalarıdır.

Tabiatı Koruma Alanı: Bilim ve eğitim bakımından önem taşıyan nadir, tehlikeye maruz veya kaybolmaya yüz tutmuş ekosistemler, türler ve tabii olayların meydana getirdiği seçkin örnekleri ihtiva eden ve mutlak korunması gerekli olup sadece bilim ve eğitim amaçlarıyla kullanılmak üzere ayrılmış tabiat parçalarıdır.

Tabiat Anıtı: Tabiat ve tabiat olaylarının meydana getirdiği özelliklere ve bilimsel değere sahip ve milli park esasları dâhilinde korunan tabiat parçalarıdır.

Yaban Hayatı Geliştirme Sahası: 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'na göre; av ve yaban hayvanlarının ve yaban hayatının korunduğu, geliştirildiği, av hayvanlarının yerleştirildiği, yaşama ortamını iyileştirici tedbirlerin alındığı ve gerektiğinde özel avlanma plâni çerçevesinde avlanmanın yapılabildiği sahalardır.

Yaban Hayatı Koruma Sahası: 4915 Sayılı Kara Avcılığı Kanunu'na göre; Yaban hayatı değerlerine sahip, korunması gerekli yaşam ortamlarının bitki ve hayvan türleri ile birlikte mutlak olarak korunduğu ve devamlılığının sağlandığı sahalardır.

Ulusal Öneme Haiz Sulak Alanlar: Bir sulak alan flora ve faunanın özellikleri ile kalitesinde dolayı bir bölgenin ekolojik ve genetik çeşitliliğini sürdürebilmek için özel bir değere sahip olduğu alanlardır.

Mahalli Öneme Haiz Sulak Alan: Ulusal öneme haiz sulak alan ve Ramsar alanı listesinde bulunmayan Genel Müdürlükçe onaylanan alanlardır.

Ramsar Alanı: Ramsar Sözleşmesinin 2 inci maddesi gereğince ilan edilerek Ramsar listesine dâhil edilen sulak alanlardır.

Muhafaza Ormanı: Arazi kayması ve yağmurlarla yıkanması tehlikesine maruz olan yerlerdeki ormanlar ile meskun mahallerin havasını, şose ve demiryollarını, toz ve kum fırtınalarına karşı muhafaza eden ve nehir yataklarının dolmasının önüne geçen veya memleket müdafaası için muhafazası zaruri görülen ve bu gerekçelerle ayrılan devlet ormanları, maki veya fundalarla örtülü yerlerdir.

Gen Koruma Ormanı: Bir türün genetik çeşitliliğinin doğal ortamında (in-situ) korunması amacıyla yönetilen doğal meşcereler.

Tohum Meşçeresi: Orman ağacı ve ağaççığı türlerinde tohum üretmek amacıyla koordinatları Bakanlıkça belirlenen ve bu amaçla yönetilen alanlardır.

Tohum Bahçesi: Yüksek kaliteli bol tohum üretmek üzere yetiştirilen bahçelerdir. Kuruluşlarına bağlı olarak iki tip tohum bahçeleri vardır.

Klonal Tohum Bahçesi: Aşılama ile elde edilen fidanlardan oluşan bahçelerdir.

Tohum Plantasyonları: Tohumdan elde edilen fidanlarla yetiştirilen bahçeleridir.

Gen Koruma Alanı: Bir türün genetik çeşitliliğinin veya gen kaynaklarının doğal ortamında veya doğal ortamı dışında korumak amacıyla koordinatları Bakanlıkça belirlenen ve bu amaçla yönetilen alanlar.

Şehir (Kent) Ormanı: Ormanların öncelikle sağlık, spor, estetik, kültürel ve sosyal fonksiyonlarını halkın hizmetine sunmak, aynı zamanda yurdun güzelliğine katkı sağlamak, toplumun çeşitli spor ve dinlenme ihtiyaçlarını karşılamak, turistik hareketlere imkân vermek ve teknik ormancılık faaliyetleri ile flora ve faunanın da tanıtılarak, özellikle çocuklar ve gençlere orman sevgisi ve bilincinin aşılması maksadıyla izcilik, doğa yürüyüşü, bisiklet, binicilik ve benzeri etkinlikler ile kır lokantası, kır kahvesi, kültür evleri, yöresel ürün sergi ve satış yeri, amfi tiyatro, çeşitli mini spor alanları ve diğer rekreasyonel yapı ve tesisleri ihtiva eden, il ve ilçelerde ayrılan yerler.

Hedef Tür: Yaban hayatı koruma ve yaban hayatı geliştirme sahalarında sahanın ayrılmasına gerekçe olan tür veya türler.

İkinci Tür: Sahada popülasyonu hedef türden sonra en fazla olan tür.

Orman Alanı: Üzerinde orman ağacı bulunan alanın hektar ölçü birimine göre büyüklüğü.

Ormansız Alan: Muhafazaya ayrılan orman alanı içinde kalan orman toprağı alanlarının miktarını ifade eder.

Sulak Alan: Tabii veya suni, devamlı veya geçici, suları durgun veya akıntılı, tatlı, acı veya tuzlu, denizlerin gelgit hareketlerinin çekilme devresinde altı metreyi geçmeyen derinlikleri kapsayan, başta su kuşları olmak üzere canlıların yaşama ortamı olarak önem taşıyan bütün sular, bataklık, sazlık ve turbiyeler ile bu alanların kıyı kenar çizgisinden itibaren kara tarafına doğru ekolojik açıdan sulak alan kalan yerlerdir.

Sulak Alan Koruma Bölgesi: Sulak Alan Koruma Yönetmeliğı kapsamında belirlenen koruma bölgesidir.

Tür: Ortak özellikler taşıyan ve kendi aralarında döllenerek üreyebilen akraba canlıları içeren biyolojik grup.

Uzun Devreli Gelişme Planı: Milli parklar, tabiat parkları, tabiatı koruma alanları, sulak alanlar gibi korunan alanın sahip olduğu özellik ve nitelikleri göz önünde tutarak kaynak değerlerinin korunması, geliştirilmesi ve uzun dönemde sürdürülebilirliğinin sağlanması için teknik, sosyal, ekonomik, eylem ve yönetim modellerinin belirlendiğı, ilişkilerin kurulduğu, bölgelemeye dayalı ekosistem yaklaşımli plan.

Yaban Hayatı Yönetim ve Gelişme Planı: Av ve yaban hayvanları ile yaşama alanlarının tüm yaban hayatı ve ekosistem kaynak değerlerinin korunması, iyileştirilmesi, kullanımı ve yönetimi için bu sahaların strateji ve yönetim alt planlarını ve kurumlar arası koordinasyon esaslarını belirleyen 1/25000 ölçekli bir plan.

Çakışan Koruma Statüsü: Bir korunan alanın birden fazla korunan alan statüsü taşıması.

Sınıflamalar:

Korunan Alan İstatistiklerinde 2 sınıflama türü kullanılmaktadır.

1) IUCN kriterleri esas alınarak hazırlanan Korunan Alan Ulusal Sınıflandırması.

Sınıflamaya <https://biruni.tuik.gov.tr/DIESS/> ve <http://rip.ormansu.gov.tr/rip/> adreslerinden erişilebilir.

2) İllere ait istatistiki verilerin toplanmasında ve yayımlanmasında kullanılan İBBS-2005 Sınıflaması.

Sınıflamaya <https://biruni.tuik.gov.tr/DIESS/> adresinden erişilebilir.

Hedef kitle:

Türkiye'deki tüm korunan alanlar.

Coğrafi kapsam:

Türkiye.

Coğrafi düzey:

Korunan Alan istatistikleri idari kayıtlardan elde edilip; Türkiye kapsamında 3 seviyede veri üretilmektedir.

Değişken/Gösterge	Korunan Alan Ulusal Sınıflaması	Coğrafi Düzey
1.1 Korunan Alanlar		Türkiye
1.2 Milli Park	02	Türkiye, il
1.3 Tabiat Parkı	05.01	Türkiye, il
1.4 Tabiatı Koruma Alanı	01a.02	Türkiye, il
1.5 Tabiat Anıtı	03.01	Türkiye, il

1.6 Yaban Hayatı Geliştirme Sahası	04.01	Türkiye, il
1.7 Ulusal Öneme Haiz Sulak Alanlar	06.02.02	Türkiye, il
1.8 Mahalli Öneme Haiz Sulak Alanlar	06.02.03	Türkiye, il
1.9 Ramsar Alanları	06.02.01	Türkiye, il
1.10 Muhafaza Ormanı	01a.03	Türkiye, il
1.11 Gen Koruma Ormanı	01a.04	Türkiye, il
1.12 Tohum Meşçeresi	06.05	Türkiye, il
1.13 Tohum Bahçesi	06.04	Türkiye, il
1.14 Şehir (Kent) Ormanı	05.02	Türkiye, il

Sektörel kapsam:

Sektörel kapsam bulunmamaktadır.

Zaman kapsamı:

Değişken/Gösterge	Verinin Mevcut Olduğu Dönem
1.1 Korunan Alanlar	1958-2016
1.2 Milli Park	1958-2016
1.3 Tabiat Parkı	1983-2016
1.4 Tabiatı Koruma Alanı	1987-2016
1.5 Tabiat Anıtı	1988-2016
1.6 Yaban Hayatı Geliştirme Sahası	2005-2016
1.7 Ulusal Öneme Haiz Sulak Alanlar	2015-2016
1.8 Mahalli Öneme Haiz Sulak Alanlar	2016
1.9 Ramsar Alanları	1994-2016
1.10 Muhafaza Ormanı	2012-2016
1.11 Gen Koruma Ormanı	2012-2016
1.12 Tohum Meşçeresi	2012-2016
1.13 Tohum Bahçesi	2012-2016
1.14 Şehir (Kent) Ormanı	2003-2016

Diğer kapsam:

Diğer kapsam bulunmamaktadır.

Kapsamdaki sınırlılıklar:

Kapsamda sınırlılık bulunmamaktadır.

İstatistiksel birim:

Korunan Alanlar

Temel dönem/yıl:

Temel dönem bulunmamaktadır.

Referans dönemi:

Bir önceki yıl

Ölçü birimi:

Değişken/Gösterge	Ölçü Birimi
1.1 Korunan Alanlar	hektar, metre kare, adet
1.2 Milli Park	Hektar, adet
1.3 Tabiat Parkı	Hektar, adet
1.4 Tabiatı Koruma Alanı	Hektar, adet
1.5 Tabiat Anıtı	Metre kare, adet
1.6 Yaban Hayatı Geliştirme Sahası	Hektar, adet
1.7 Ulusal Öneme Haiz Sulak Alanlar	Hektar, adet
1.8 Mahalli Öneme Haiz Sulak Alanlar	Hektar, adet

1.9 Ramsar Alanları	Hektar, adet
1.10 Muhafaza Ormanı	Hektar, adet
1.11 Gen Koruma Ormanı	Hektar, adet
1.12 Tohum Meşçeresi	Hektar, adet
1.13 Tohum Bahçesi	Hektar, adet
1.14 Şehir (Kent) Ormanı	Hektar, adet

Dönemsellik

Verinin toplama sıklığı: Yıllık

Verinin yayımlama sıklığı: Yıllık

Zamanlılık

Yayımlanan her veri için ortalama üretim süresi

İlk sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün): -

Nihai sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün): 365 gün

Kamuoyunun Bilgiye Erişimi

Yayımlama takviminin önceden duyurulması

Veriye ilişkin yayımlama takvimi önceden duyurulmaktadır.

Veri yayımlama takviminin internet adresi:

<http://www.resmiistatistik.gov.tr/> ve

<http://rip.ormansu.gov.tr/rip/AnaSayfa/veri-yayimlama-takvimi.aspx?sflang=tr>

Veri dağıtım politikası:

Hazırlanan istatistiki veriler Genel Müdürlüğümüzün ilgili <http://www.milliparklar.gov.tr/resmiistatistikler> adresinden tüm kullanıcılara duyurulmaktadır. Veri/Mikro veri, resmi yazı ile talep edilmesi halinde, ilgililere verilmektedir.

Eş zamanlı yayımlama

Tüm kullanıcılar ile aynı anda paylaşılıp paylaşılmadığı:

Veriler, tüm kullanıcılar ile aynı anda paylaşılmaktadır.

Basın veya diğer belirli kullanıcılar ile özel anlaşmalar kapsamında verinin önceden paylaşılıp paylaşılmadığı:

Veri, basın veya diğer belirli kullanıcılar ile özel anlaşmalar kapsamında önceden paylaşılmamaktadır.

Bütünlük

Resmi istatistiklerin üretilmesine ilişkin şartlar, koşullar ve gizlilik

İstatistiklerin toplanması, işlenmesi ve dağıtımına ilişkin sorumluluk:

Muhafaza Ormanı, Gen Koruma Ormanı, Tohum Bahçesi, Tohum Meşçeresi ve Şehir (Kent) Ormanı değişkenlerine ilişkin istatistiklerin toplanması, işlenmesi Orman ve Su İşleri Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü, Milli Park, Tabiat Parkı, Tabiatı Koruma Alanı, Tabiat Anıtı, , Yaban Hayatı Geliştirmesi Sahası, Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan, Mahalli Öneme Haiz Sulak Alan, Ramsar Alanı ve Korunan Alanlar değişkenlerine ilişkin istatistiklerin toplanması, işlenmesi ve dağıtımına ilişkin sorumluluk ise Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'ndedir.

Veri üreten kuruluşlar ile veri paylaşımı ve koordinasyon:

645 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 2873 Sayılı Milli Parklar Kanunu, 4915 Sayılı Kara Avcılığı Kanunu, 6831 Sayılı Orman Kanunu ve 2872 Sayılı Çevre Kanunu ile bu istatistikler kapsamında üretilen verilerin yayım, paylaşım ve koordinasyonu Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

Bireysel cevaplayıcılara ait verinin gizliliği:

Gizlilik uygulanmamaktadır.

İstatistik üretiminde çalışanlar, olanaklar, finansman:

Korunan alan istatistiki verisi farklı meslek gruplarından oluşan yaklaşık 13 kişilik bir ekiple 1-12 aylık bir çalışma süresinin sonunda üretilmektedir.

Korunan alan istatistikleri, idari kayıtlardan üretilmesi nedeniyle finansman problemi yaşanmamaktadır.

Kullanıcı ihtiyaçlarının izlenmesi:

Genel Müdürlüğümüz ihtiyaç duyduğu dönemlerde kullanıcı memnuniyet anketleri yapmakta olup bu anket sonuçları değerlendirilerek kalite standartları gereği, kurumumuz ve hizmetlerinin, hizmet sunumu gerçekleştirdiğimiz vatandaşlar tarafından nasıl algılandığını, hizmet kalitesinin artırılması için neler yapılması gerektiği ortaya koyulmaktadır. 2016 yılında Hizmet Değerlendirme Anketi yapılmıştır.

Kalite politikası:

Ülkemizin korunan alanları, vatandaşlarımızın ve çalışanlarımızın memnuniyetini sağlayacak nitelikte, kalite yönetim sistemi esaslarına, bilime ve teknolojiye uygun olarak yönetmek ve bu kapsamdaki faaliyetlerimizi sürekli iyileştirerek geliştirmektir.

Kalitenin izlenmesi:

Yeni dönem çalışılırken bir önceki dönem verileri üzerinde kontrol ve revizyon gerçekleştirilmektedir.

İstatistiklerin yansızlığı:

İstatistikler idari kayıtlardan elde edilmekte olup, yansız olarak üretilmektedir.

Veri kaynakları: İdari kayıtlar.**Yöntem:**

Korunan Alan İstatistiklerine ait veriler idari kayıtlardan üretilmektedir. Bölge Müdürlüklerimiz (İl Şube Müdürlüğü, Milli Park Şeflikleri) vasıtası ile toplanan istatistiki veriler DKMP Genel Müdürlüğünün ilgili Daire Başkanlıklarında kontrol ve analizleri yapıldıktan sonra Biyolojik Çeşitlilik Daire Başkanlığına gönderilir. Resmi istatistikleri yayınlamakta sorumlu birim olarak görev yapan Biyolojik Çeşitlilik Daire Başkanlığı tarafından söz konusu istatistiki veriler tekrar kontrolden geçirildikten sonra yayımlanır.

Muhafaza Ormanı, Şehir (Kent) Ormanı, Gen Koruma Ormanı, Tohum Meşçeresi ve Tohum Bahçesine ait veriler Orman Genel Müdürlüğü tarafından RİP Kapsamında toplanarak kontrolü yapıldıktan sonra DKMP Genel Müdürlüğüne gönderilir.

Dağıtım şekilleri:

1-Haber bülteni (<http://rip.ormansu.gov.tr> ve

<http://www.milliparklar.gov.tr/resmiistatistikler>

2- Elektronik yayım (<http://rip.ormansu.gov.tr> ve

<http://www.milliparklar.gov.tr/resmiistatistikler>

İstatistiklerin hatalı yorumlanması ve yanlış kullanımına ilişkin görüş belirtme/teklif:

Veriler yayımlandıktan sonra yayım organlarında ve bilimsel makalelerde hatalı kullanımına ilişkin düzenli bir takip yapılmamaktadır. Ancak, yayım organlarında ve bilimsel makalelerde korunan alan istatistiki verilerinin hatalı kullanımının tespit edilmesi halinde düzeltilmesine ilişkin işlemler yapılmaktadır.

İstatistiksel veri toplama, işleme ve dağıtımdaki şartlar ve koşulların açıklanması:

Veri paylaşımı, Bakanlığımız politika ve esasları dâhilinde yapılmaktadır.

Mevsimsel düzeltme:

Mevsimsel düzeltme yapılmamaktadır.

İstatistiğin toplanması, işlenmesi ve dağıtılması süreçlerinde bağlayıcı olan mevzuat:

- 1) 645 sayılı KHK ile 2873 Sayılı Milli Parklar Kanunu, 4915 Sayılı Kara Avcılığı Kanunu, 6831 Sayılı Orman Kanunu, 2872 sayılı Çevre Kanunu
- 2) 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu
- 3) Resmi İstatistik Programı
- 4) Strateji Birimlerinin Çalışma, Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
- 5) Bakanlar Kurulu'nun 2013/5386 sayılı Kararı gereğince yayımlanan RİP Programı

Yayımlanmadan önce veriye devletin içeriden erişimi

Yayımlanmadan önce veriye erişim söz konusu değildir.

İstatistiklerin yorumlanarak yayımlanması

İstatistiklere dair yorum yapılmamaktadır.

Yenileme ve yöntemdeki büyük değişikliklerin önceden bildirimi**Revizyon takvimi:**

Revizyon politikamız http://rip.ormansu.gov.tr/rip/AnaSayfa/revizyon_politikasi.aspx?sflang=tr web adresinde yayınlanmaktadır.

İlk verinin ve revize edilmiş verinin tanımlanması:

Korunan Alan istatistiki verilerinde ve metaverilerde revizyon yapılması durumunda, yapılan revizyon istatistiki duyurular kısmında kamuoyuna duyurulmaktadır.

Metodoloji, veri kaynağı ve istatistiksel tekniklere ilişkin büyük değişikliklerin önceden duyurulup duyurulmadığı:

Metodoloji, veri kaynağı ve istatistiksel tekniklere ilişkin büyük değişiklikler olmamıştır.

Kalite**İstatistiklerin hazırlanmasında kullanılan yöntem ve kaynaklara ait dokümantasyonun yayımlanması**

İstatistiklerin hazırlanmasında kullanılan yöntem ve veri kaynaklarına ilişkin metaverileri <http://rip.ormansu.gov.tr> ve <http://www.milliparklar.gov.tr/resmiistatistikler> adresinde yer almaktadır, bunun dışında dokümantasyon yayımlanmamaktadır.

Bileşen detayının, ilgili veri ile uyumlaştırmanın, kabul edilebilirliğinin güvencesini sağlayan ve istatistiksel çapraz sorguları destekleyen istatistiksel çerçevenin yayımlanması

Verinin içsel tutarlılığı: Verilerin içsel tutarlılığı mevcuttur.

Verinin zamansal tutarlılığı: Zamansal tutarlılığı mevcuttur.

Verinin sektörler arası ve alanlar arası tutarlılığı: Diğer sektörlerle herhangi bir tutarsızlığı yoktur.

Notlar**Metaverinin son gönderilme tarihi**

-

Metaverinin son onaylanma tarihi

-

**Metaverinin son
güncellenme tarihi**

28.02.2018

Resmi İstatistik Metaveri Şablonu, Versiyon 1